

Ігор В. Царалунга¹, Лілія О. Тарасенко²

ФОРМУВАННЯ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРОБКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Стаття присвячена питанням формування аналітичного забезпечення розробки інвестиційної стратегії підприємства. У дослідженні розглянуто підходи науковців до визначення сутності поняття «інвестиційна стратегія». Інвестиційна стратегія розглядається як довгостроковий план інвестиційної діяльності, орієнтований на досягнення певних цілей шляхом аналізу та вибору найбільш ефективних напрямів їх досягнення з урахуванням внутрішніх та зовнішніх факторів розвитку.

За результатами дослідження сформовано аналітичне забезпечення розробки інвестиційної стратегії ТОВ «Алан», яке представлено низкою абсолютних та відносних фінансових показників, а також інтегральним показником інвестиційного потенціалу. На основі результатів аналізу ідентифіковано спадну динаміку низки показників, врахування яких у розробці інвестиційної стратегії має особливе значення. В результаті було визначено, що підприємство має тенденцію до зменшення інвестиційного потенціалу, рівень можливості підприємства фінансувати нові проєкти за рахунок власних джерел протягом досліджуваного періоду зменшувався. Участь компанії у грантових конкурсах та залучення грантових коштів розглядається як перспективний напрям залучення джерел фінансування інвестиційних проєктів ТОВ «Алан».

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інвестиційна стратегія, інвестиційний потенціал, інтегральний показник, фінансовий стан.

Рис. 1. Форм. 2. Твбл. 4. Літ. 10

DOI: 10.32752/1993-6788-2024-1-275-60-69

Ihor V. Tsaralunha, Liliia O. Tarasenko

FORMATION OF ANALYTICAL SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE'S INVESTMENT STRATEGY

The article is devoted to the formation of analytical support for the development of an enterprise's investment strategy. The study examines the approaches of scholars to defining the essence of the concept of "investment strategy". The investment strategy is considered as a long-term plan of investment activity aimed at achieving certain goals by analyzing and selecting the most effective ways to achieve them, taking into account internal and external factors of development.

According to the results of the study, the analytical support for the development of an investment strategy is formed, which is represented by a number of absolute and relative financial indicators, as well as an integral indicator of investment potential. Based on the results of the analysis, the downward dynamics of a number of indicators has been identified, the consideration of which is of particular importance in the development of an investment strategy. As a result, it was determined that the enterprise tends to reduce its investment potential, the level of the enterprise's ability to finance new projects from its own sources decreased during the studied period. Participation of the company in grant competitions and attraction of grant funds is considered as a perspective direction of attracting sources of financing for investment projects of Alan LLC.

Keywords: investment activity, investment strategy, investment potential, integral indicator, financial position.

Peer-reviewed, approved and placed: 10.05.2024.

¹ Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine.

² Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine.

Постановка проблеми. В умовах постійної динаміки сучасного бізнес-середовища аналіз рівня інвестиційного потенціалу задля формування ефективної інвестиційної стратегії є важливою складовою успішного функціонування підприємства. Актуальними є питання формування аналітичного забезпечення як основи для розробки інвестиційної стратегії різних підприємств, а особливо підприємств харчової промисловості, таких як ТОВ «АЛАН», з огляду на їх роль у питаннях продовольчої безпеки та в економіці країни в цілому. Процес підготовки аналітичного забезпечення має бути спрямований на виявлення потенційних можливостей для оптимізації інвестиційних рішень, забезпечення стійкого розвитку та конкурентоспроможності підприємства. У цьому контексті, ретельне дослідження показників діяльності ТОВ «АЛАН» дозволить сформувати основу для подальшого прийняття рішень у процесі розробки інвестиційної стратегії.

Метою дослідження є формування аналітичного забезпечення розробки стратегії інвестування підприємства. Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити такі завдання:

- розглянути сутність поняття інвестиційної стратегії;
- проаналізувати показники діяльності ТОВ «Алан»;
- дослідити структуру джерел фінансування ресурсів компанії;
- оцінити інвестиційний потенціал ТОВ «Алан».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інвестиційні стратегії підприємств із їх широким спектром питань є об'єктом досліджень багатьох вчених. Грунтовні дослідження сутності та видів інвестиційних стратегій, формування підходів до реалізації заходів інвестиційних стратегій, аналітичного забезпечення формування інвестиційної політики здійснені у роботах таких вчених як Амоша О.І. [1], Бланк І.О. [2], Каут О.В. [3], Дунайчук С.М. [4], Галько Л.Р. [3], Кривов'язюк І.В.[6], Стахурської С.А.[5] та інших. Разом з тим залишається місце для поглиблення дослідження питання формування аналітичного забезпечення розробки інвестиційної стратегії підприємств, які функціонують в умовах турбулентності.

Основні результати дослідження. В сучасних умовах економіки глобальної турбулентності, стратегічне управління інвестиційними процесами на підприємствах виявляється ключовим чинником стійкості та конкурентоспроможності. Розробка та ефективне впровадження стратегії інвестування стають важливим завданням для бізнес-середовища, спрямованого на досягнення не лише фінансового успіху, але й відповідності сучасним вимогам ринкової економіки.

Для забезпечення узгодженості теоретичних та практичних аспектів розробки інвестиційної стратегії важливим є визначення сутності цього поняття. Професор Бланк І.О. визначає інвестиційну стратегію як систему довгострокових цілей інвестиційної діяльності підприємства, що визначається загальними завданнями його розвитку і інвестиційною ідеологією, а також передбачає вибір найбільш ефективних шляхів їх досягнення [2].

Згідно визначення Б.М. Щукіна інвестиційна стратегія є довгостроковим узагальненим планом управління капіталом, який вибирається відповідно до

стану та прогнозів щодо макроекономічного середовища, інвестиційного ринку, сфери бізнесу та ділових інтересів інвестора [9].

Науковці Каут О.В. та Дунайчук С.М., у контексті інвестицій в основний капітал, пропонують визначити інвестиційну стратегію як систему довгострокових орієнтирів підприємства, спрямовану на формування основних фондів компанії, визначувану через: напрями інвестування (інвестиції в машини, устаткування або будівлі і споруди); цілі інвестування (інвестиції з метою заміни праці капіталом, розширення випуску); джерела фінансування інвестицій (використання тільки власних засобів підприємства, позикових або змішане фінансування); систематичність інвестиційного процесу (компанія щорічно інвестує в основний капітал або інвестиції здійснюються раз в декілька років); бажану рентабельність інвестиційних проектів (компанія інвестує тільки в проекти з високою і швидкою віддачею або низькою, але тривалою віддачею) [4].

Підходи до визначень об'єднані в тім, що інвестиційна стратегія розглядається як довгостроковий план інвестиційної діяльності, орієнтований на досягнення певних цілей шляхом аналізу та вибору найбільш ефективних напрямів їх досягнення з урахуванням внутрішніх та зовнішніх факторів розвитку. Узагальнюючи розглянуті визначення інвестиційної стратегії варто відзначити, що така стратегія розробляється з урахуванням різних факторів, серед яких важливе місце займає фактор наявності фінансових можливостей забезпечення інвестування. З огляду на зазначене, розробці інвестиційної стратегії має передувати підготовка аналітичного забезпечення, що є результатом здійсненого аналізу діяльності компанії. Такий аналіз, зокрема, орієнтований на визначення фінансового потенціалу інвестиційної діяльності підприємства — фінансових можливостей забезпечення інвестування, що визначаються обсягом власних й позикових фінансових ресурсів інвестиційного спрямування та ефективністю їх використання [10].

Розробка інвестиційної стратегії у сучасних умовах функціонування бізнесу є важливим завданням для переважної кількості підприємств. Разом з тим, для підприємств певних галузей пріоритетність розробки інвестиційної стратегії підвищується. Зокрема, значущість розробки інвестиційної стратегії у період воєнного стану підвищується для підприємств харчової промисловості. Так, розробка інвестиційної стратегії ТОВ «Алан», яке займається виробництвом м'ясних продуктів, є пріоритетом з огляду на необхідність забезпечення адаптації підприємства до мінливих умов, що включають порушення ланцюгів постачання, забезпечення відповідності регуляторним вимогам, підтримки економічної стабільності регіонів, забезпечення продовольчої безпеки країни.

Як зазначалося вище, розробка інвестиційної стратегії має ґрунтуватися на аналітичному забезпеченні як результаті аналізу можливостей компанії реалізовувати інвестиційні проекти. Це передбачає визначення рівня забезпеченості компанії фінансовими ресурсами, отриманими в тому числі у ході провадження основної діяльності. З метою визначення цього варто проаналізувати показники діяльності ТОВ «Алан». У 2022 році чистий фінансовий результат ТОВ «Алан» склав 11 995 тис. грн, що становить на

44,5% менше, ніж у 2021 році. Зменшення обсягу прибутку обумовлено випередженням темпів зростання собівартості над темпами росту чистого доходу, зростанням фінансових витрат тощо. Беззаперечно, зменшення прибутку створює обмеження у застосуванні власних джерел інвестиційної діяльності підприємства.

Виходячи з цього варто проаналізувати зміну чистого доходу від реалізації, як показника, на базі якого визначається чистий прибуток – одне із джерел інвестиційної діяльності, – і, на основі цього, визначити потенціал підприємства генерування фінансових ресурсів.

Порівнюючи дані 2022 та 2021 років варто звернути увагу, що чистий дохід від реалізації зростає. Відповідно, в перший рік діяльності в умовах воєнного стану підприємству вдалося забезпечити позитивну динаміку змін у доходах. ТОВ «Алан» реалізує готову продукцію іноземним покупцям та вітчизняним покупцям (таблиця 1).

Таблиця 1. Розподіл чистого доходу від реалізації готової продукції за географією збуту, 2021-2022 рр., складено авторами за даними [7]

Напрями збуту	2021	2022
Реалізація вітчизняним покупцям сума отриманого доходу, тис. грн % в загальному обсягу	1 550 497 96%	1 915 052 98%
Реалізація іноземним покупцям сума отриманого доходу, тис. грн % в загальному обсягу	65 972 4%	38 486 2%
Разом, тис. грн	1 616 469	1 953 538

Сума отриманого доходу від реалізації продукції іноземним покупцям у 2022 році зменшилася на 42%. Причинами таких змін вбачаються труднощі з експортом продукції з України. Разом з тим структура чистого доходу за географією збуту суттєво не змінилася: у 2021 році загальна частка реалізації продукції на зовнішньому ринку становила 4%, у 2022 році – 2%. Вплив цього фактору на інвестиційні можливості підприємства є змішаним. З одного боку, хоча обсяг доходів від реалізації продукції іноземним покупцям зменшився, доходи підприємства, в цілому зростали. Це збільшує обсяг доступних фінансових ресурсів, які можуть бути направлені на заходи у рамках інвестиційної діяльності, та, в цілому, свідчить про потенціал зміцнення позицій на внутрішньому ринку. З іншого боку, втрата часток на іноземних ринках у довгостроковій перспективі негативно вплине на міжнародний розвиток компанії, спричинюватиме зменшення надходження іноземної валюти, обмеження інвестиційного потенціалу.

Для розуміння можливостей підприємства інвестиційної діяльності важливо проаналізувати також інші показники такі як собівартість реалізованої продукції, валовий прибуток, вартість активів підприємства (таблиця 2).

Ключову роль серед факторів впливу на формування власних фінансових ресурсів відіграють витрати підприємства, переважно представлені

собівартістю продукції. Протягом останніх років спостерігається перевищення темпу росту собівартості продукції ТОВ «Алан» над темпами росту доходу від реалізації продукції, що суттєво впливає на валовий прибуток підприємства.

Таблиця 2. Ключові показники ТОВ «Алан» за період 2018-2022 рр., складено авторами за даними [7]

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Чистий дохід від реалізації продукції, тис.грн	1 363 797	1 559 393	1 450 062	1 616 469	1 953 538
Собівартість реалізованої продукції, тис.грн	-1 104 080	-1 236 316	-1 373 053	-1 509 839	-1 903 882
Валовий прибуток, тис.грн	259 717	323 077	77 009	106 630	49 656
Прибуток від операційної діяльності, тис.грн	33 565	40 167	32 325	16 912	-22 326
Прибуток до оподаткування, тис.грн	16 130	20 066	25 622	26 729	15 560
Чистий прибуток, тис.грн	12 983	16 051	20 748	21 618	11 995
Загальна сума активів, тис.грн	57 0791	670 598	583 243	944 196	1 295 990
Необоротні активи, тис.грн	84 513	108 051	136 528	160 400	214 210
Оборотні активи, тис.грн	486 278	562 547	583 443	783 796	1 081 780
Поточні зобов'язання, тис.грн	402 437	461 404	593 448	813 701	1 076 943
Довгострокові зобов'язання та забезпечення, тис.грн	83 460	76 721	4 100	9 654	8 000
Власний капітал, тис.грн	84 894	132 473	122 223	120 841	211 047

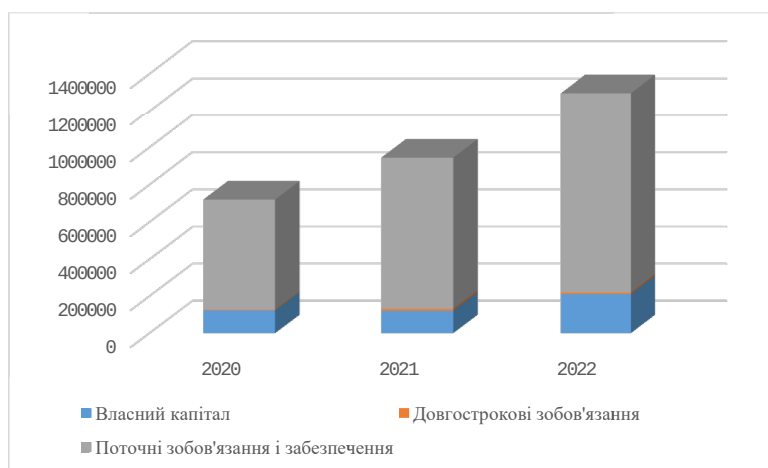
Аналіз ключових фінансових показників ТОВ «Алан» за період з 2018 по 2022 рік свідчить про наявність як позитивної так і спадної динаміки за різними показниками. Зростання чистого доходу від реалізації продукції ТОВ «Алан» протягом досліджуваного періоду зумовлене не лише розширенням ринків збуту або збільшенням обсягів виробництва, а більшою мірою значним підвищенням цін на продукцію. Протягом 2018-2022 рр. валовий прибуток зростав, окрім 2020 та 2022 років, коли відбулося його скорочення на тлі поширення Covid-19 та воєнних дій в Україні. Ці події призвели до серйозних труднощів у сфері логістики, адаптації виробництва до нових вимог безпеки та зменшення купівельної спроможності населення. Індустріальні підприємства, зокрема ТОВ «Алан», були змушені змінити свої бізнес-процеси, що вплинуло на ефективність виробництва та фінансові результати. Проте протягом всього аналізованого періоду підприємство отримувало додатній валовий прибуток, що говорить про ефективне реагування на непередбачувані обставини та здатність до генерування прибутку від основної діяльності в умовах турбулентності. Оборотні та необоротні активи підприємства протягом усього періоду збільшувалися, що говорить про активний розвиток та розширення бізнесу.

Визначення рівня інвестиційних можливостей підприємства має також ґрунтуватися на результатах аналізу руху грошових коштів. Чистий рух грошових коштів ТОВ «Алан» у розрізі видів діяльності подано у таблиці 3.

**Таблиця 3. Показники руху грошових коштів
ТОВ «Алан» протягом 2018-2022 рр., складено авторами за даними [7]**

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Чистий рух грошових коштів від операційної діяльності, тис. грн	28 875	4 904	-22 423	-205 542	-173 595
Чистий рух грошових коштів від інвестиційної діяльності, тис. грн	-34 122	-27 983	-46 313	-	-
Чистий рух грошових коштів від фінансової діяльності, тис. грн	14 550	45 623	55 128	226 256	185 400
Чистий рух грошових коштів, тис. грн	9 303	22 544	-13 598	20 714	11 805

Відсутність позитивного чистого руху від операційної діяльності свідчить про обмеженість власних коштів для здійснення інвестицій. Підтримка на достатньому рівні інвестиційних можливостей може бути забезпечена на основі використання джерел зовнішнього фінансування. Інвестиційна діяльність компанії спричинювала від'ємне значення руху грошових коштів, та врешті-решт після 2020 року ТОВ «Алан» не провадило інвестиційну діяльність про що свідчить відсутність руху грошових коштів у розрізі цього виду діяльності. Це спричинено нестабільною економічною ситуацією в країні, пов'язаною із впливом COVID-19, воєнними діями в країні. Виходячи з цього важливо детальніше проаналізувати джерела фінансування інвестицій ТОВ «Алан» рис. 1.

**Рис. 1. Структура пасивів ТОВ «АЛАН» 2020-2022 рр.,
побудовано автором на основі [7]**

Джерелами формування інвестиційного потенціалу компанії «Алан» є як внутрішні, так і зовнішні ресурси для інвестування. Внутрішні джерела включають власний капітал, у тому числі нерозподілений прибуток, тоді як до зовнішніх належить кредиторська заборгованість. Структура джерел фінансування ресурсів ТОВ «Алан» подана на рис. 1.

У структурі пасивів ТОВ «АЛАН» переважають поточні зобов'язання та забезпечення (83%). Вартість довгострокових зобов'язань складає лише 1% пасивів підприємства. Це може свідчити про обмеженість джерел довгострокового фінансування, та може мати негативний вплив на здатність до розвитку та реалізації стратегічних проєктів, які потребують довгострокових інвестицій.

Для формування узагальненої оцінки інвестиційного потенціалу ТОВ «Алан» варто використати методику розрахунку інтегрального показника та його порівняння з еталонним значенням. Під час визначення цього показника найбільш ефективним є використання груп показників, що характеризують фінансовий стан підприємства. Результати наведені у таблиці 4.

За еталонні значення прийнято рішення взяти показники 2020 року, який у переважній більшості має найкращі оцінки фінансового стану підприємства. Відповідно до цього було розставлено оцінки показників діяльності компанії протягом 2021-2022 років, де 1 бал позначає зниження показника, 2 бали – стабільність значень, 3 бали – покращення значень показника.

Інтегральний показник за групою визначається за формулою:

$$I_i = \frac{\sum_{j=1}^m k_{ij}}{k_{max}} \quad (1)$$

де I_i – інтегральний показник за групою; m – кількість j -их показників i -ої групи; k_{ij} – оцінка за j -им показником i -ої групи; k_{max} – максимальна сума балів, яку можна отримати в i -ій групі показників.

Інтегральний показник фінансового стану підприємства визначається як добуток інтегральних показників за кожною групою за формулою:

$$I_{\text{ІНТ}} = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^n I_i} \quad (2)$$

де: $I_{\text{ІНТ}}$ – інтегральний показник інвестиційного потенціалу підприємства; n – кількість груп показників.

Отже, інвестиційний потенціал підприємства протягом 2021 та 2022 року поступово спадав. У 2021 році інвестиційний потенціал був нижчий на 40% від свого еталонного значення, а у 2022 році ця різниця складала 42%. У 2022 році підприємство покращило значення показників платоспроможності та ліквідності, проте спостерігається погіршення рентабельності та ділової активності підприємства, що зумовлено скороченням обсягів продажів.

Таблиця 4. Показники оцінки фінансового стану ТОВ «Алан» за період 2018-2022 рр., складено авторами за даними [7]

Показники	2018	2019	2020	2021	2022	2020/ 2021	2020/ 2022
Показники рентабельності							
Коефіцієнт рентабельності активів	0,023	0,026	0,03	0,026	0,011	2	1
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,153	0,148	0,163	0,178	0,072	3	1
Коефіцієнт рентабельності діяльності	0,01	0,01	0,014	0,013	0,006	2	1
Прибуток на одного працюючого, тис. грн.	13,36	13,568	17,11	17,93	11,27	3	1
Інтегральний показник за групою						0,83	0,33
Показники ділової активності							
Коефіцієнт оборотності активів	2,389	2,512	2,086	1,943	1,744	2	1
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,233	3,489	3,043	2,939	2,853	2	2
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	9,267	9,486	8,261	8,524	8,087	3	2
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	33,63	35,304	25,43	18,5	11,46	1	1
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	16,07	14,348	11,39	13,3	11,77	3	2
Коефіцієнт оборотності основних засобів	12,51	11,893	12,07	11,03	10,57	2	1
Інтегральний показник за групою						0,72	0,5
Показники ліквідності							
Коефіцієнт покриття	1,208	1,219	0,983	0,963	1,004	2	3
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,108	1,116	0,871	0,83	0,789	2	1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,058	0,091	0,059	0,068	0,082	3	3
Чистий оборотний капітал, тис. грн	83841	101143	-10205	-29905	4837	1	3
Інтегральний показник за групою						0,67	0,83
Показники платоспроможності							
Коефіцієнт автономії	0,149	0,198	0,17	0,128	0,163	1	2
Коефіцієнт фінансування	5,724	4,062	4,889	6,814	5,141	1	2
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,172	0,18	-0,017	-0,038	0,004	1	3
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,988	0,763	-0,083	-0,247	0,023	1	3
Інтегральний показник за групою						0,33	0,83
Інтегральний показник інвестиційного потенціалу підприємства						0,60	0,58

Відповідно до проведеного аналізу можливим є формулювання таких висновків:

- коефіцієнти рентабельності активів, власного капіталу та підприємства, в цілому, показують, що ефективність управління ресурсами компанії знижується;

- показники ділової активності підприємства поступово спадають, що свідчить про негативну динаміку для підприємства. Це свідчить про незадовільну систему планування та управління запасами, дебіторською та кредиторською заборгованістю;

- значення коефіцієнтів покриття та швидкої ліквідності хоч і не значно відстають від норми, але тенденція до спаду свідчить про те, що підприємство не може вчасно погашати свої зобов'язання;

- коефіцієнт абсолютної ліквідності та чистий оборотний капітал знаходяться у межах значно менших від норми, але у 2022 році можна спостерігати покращення цих значень.

- про високі фінансові ризики свідчать показник платоспроможності, які значно відстають від нормативних значень на ринку, що свідчить про залежність підприємства від залучених коштів. Від'ємне значення коефіцієнта маневреності капіталу у 2020 та 2021 роках свідчить про те, що власні оборотні кошти підприємства є негативними.

Висновки. Протягом досліджуваного періоду показники діяльності ТОВ «Алан» переважно демонстрували тенденції зниження ефективності використання ресурсів підприємства. Спадна динаміка окремих показників, а саме показників чистого прибутку, рентабельності та оборотності за різними видами активів та розрахований інтегральний показник, свідчать про зниження інвестиційного потенціалу підприємства. Такі показники формують основу аналітичного забезпечення, виступаючи значущими індикаторами, які мають бути враховані при розробці інвестиційної стратегії. Підготовлене аналітичне забезпечення допомагає зрозуміти, наскільки ТОВ «Алан» може фінансувати свої проекти за рахунок власних джерел. В цілому, протягом останніх років у підприємства зменшується здатність фінансувати нові проекти власними силами, це свідчить про необхідність пошуку альтернативних джерел фінансування. З огляду на це, при розробці інвестиційної стратегії ТОВ «Алан» варто наразі фокусуватися на активному залученні зовнішніх коштів, серед яких пріоритетну увагу звертати на гранти. Варто відзначити, що компанія вже має такий досвід: у 2022 році ТОВ «АЛАН» отримало грант в сумі 8 000 000,00 грн. Грант надавався через уповноважений банк – АТ «Державний ощадний банк України», на сплату за Пакувальну машину ULMA TFS 700 загальною вартістю 14 104,6 тис.грн. Цей спосіб фінансування дозволяє зменшити фінансове навантаження на підприємство та підвищувати його інвестиційну спроможність в умовах економіки глобальної турбулентності. Отже, для успішної розробки та реалізації інвестиційної стратегії ТОВ «Алан» необхідно проводити регулярний аналіз фінансових та інвестиційних показників. Це дозволить своєчасно її корегувати, адаптуватися до змін ринкових умов та мінімізувати ризики.

1. Амоша О., Саломатіна Л. Інноваційний розвиток промислових підприємств у регіонах: проблеми та перспективи. *Економіка України*. 2017. № 3 (664). С. 20–34.
2. Бланк І. Інвестиційний менеджмент. Київ : Держ. торг.- екон. ун-т, 2023. 284 с.
3. Галько Л. Інвестиційна діяльність підприємства: стратегія і тактика управління. *Економіка та суспільство*. (31). 2021. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-63>
4. Каут О.В., Дунайчук С.М. Аналіз типових інвестиційних стратегій промислових підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. №7. С. 20–24.
5. Комплексний аналіз інвестиційної діяльності виробничих підприємств як основа для прийняття обґрунтованих господарських рішень / С. СТАХУРСЬКА та ін. *Формування ринкових відносин в Україні : збірник наукових праць*. 2022. № 1 (248). С. 40–47.
6. Кривов'язюк І.В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності / І. В. Кривов'язюк // *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Сер. : Економічні науки. 2018. Вип. 31. С. 83-90.
7. Фінансова звітність ТОВ «АЛАН». URL: <https://alan.ua/wp-content/uploads/2023/12/Az-fz-2022.pdf>.
8. Христенко О., Кертйчак В. Визначення інвестиційної стратегії розвитку підприємства в умовах кризової економіки. *Modern Economics*. 2023. № 41. С. 141–146. URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.V41\(2023\)-20](https://doi.org/10.31521/modecon.V41(2023)-20)
9. Щукін Б. Інвестування : курс лекцій. Київ : МАУП, 2004. 214 с.
10. Юрків Р. Формування фінансового потенціалу інвестиційної діяльності суб'єктів малого підприємництва в Україні. *Агросвіт*. 2021. № 13-14. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.13-14.45>.

1. Amosha O., Salomatina L. Innovatsiyniy rozvytok promyslovykh pidpriemstv u rehionakh: problemy ta perspektyvy. *Ekonomika Ukrainy*. 2017. № 3 (664). S. 20–34.
2. Blank I. Investytsiyniy menedzhment. Kyiv : Derzh. torh.- ekon. un-t, 2023. 284 s.
3. Halko L. Investytsiina diialnist pidpriemstva: stratehiia i taktyka upravlinnia. *Ekonomika ta suspilstvo*. (31). 2021. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-63>
4. Kaut O.V., Dunaichuk S.M. Analiz typovykh investytsiynykh stratehii promyslovykh pidpriemstv. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. 2018. №7. S. 20–24.
5. Kompleksnyi analiz investytsiinoi diialnosti vyrobnychykh pidpriemstv yak osnova dlia pryiniattia obgruntovanykh hospodarskykh rishen / S. STAKhURSKA ta in. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini : zbirnyk naukovykh prats*. 2022. № 1 (248). S. 40–47.
6. Kryvoviazziuk I.V. Investytsiina diialnist pidpriemstva: sutnist, metodyka analizu ta shliakhy pidvyshchennia yii efektyvnosti / I. V. Kryvoviazziuk // *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu*. Ser. : Ekonomichni nauky. - 2018. - Vyp. 31. S. 83-90.
7. Finansova zvitnist TOV «ALAN». URL: <https://alan.ua/wp-content/uploads/2023/12/Az-fz-2022.pdf>.
8. Khrystenko O., Kertychak V. Vyznachennia investytsiinoi stratehii rozvytku pidpriemstva v umovakh kryzovoi ekonomiky. *Modern Economics*. 2023. № 41. S. 141–146. URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.V41\(2023\)-20](https://doi.org/10.31521/modecon.V41(2023)-20)
9. Shchukin B. Investuvannia : kurs lektsii. Kyiv : MAUP, 2004. 214 s.
10. Iurkiv R. Formuvannia finansovoho potentsialu investytsiinoi diialnosti subiektiv maloho pidpriemnytstva v ukraini. *Ahrosvit*. 2021. № 13-14. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.13-14.45>